

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

Oreste Tarangul
preot-misionar.

Maica Domnului.

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te!

Sfintele Evanghelii ne spun, că s. Fecioara Maria se cobora din neamul lui David. Ea trăia în Nazaretul Galileii și era logodită cu dreptul Iosif, teslar de meserie. Din Tradiția Bisericii știm, că părinții ei se che-
mau Ioachim și Ana. Aceștia au juruit Domnului, că vor închina templului pe pruncul ce se va naște din ei.

Despre nașterea Maicei Domnului nu ni se dau amănunte nici în sf. Scriptură, nici în sf. Tradițiune. Probabil că nici drepții Ioachim și Ana n'au bănuit chemarea providențială ce a fost hărăzită copilului ce li s'a născut.

În lumina credinții putem însă cunoaște, că ziua în care s'a născut Maica Domnului, a fost o zi de bucurie în *lumea nevăzută* care cunoștea taina cea din veac ascunsă, care știa că pentru acest copilăș a fost rostit cuvântul Domnului: „*Dușmănie voia pune între tine (șarpe) și între femeie, între semânța ta și semânța ei. Acela îți va zdrobi capul și tu (șarpe) îi vei pândi călcăiul*”, (I. Moisi 3. 15.), că la acest copilăș se referă cuvintele proorocului Isaia: „*Iată, fecioara va concepe și va naște fiu, și-i va pune numele Emanuil, adecă Cu noi este Dumnezeu*” (Isaia 7. 14).

Nașterea Maicei Domnului a fost sărbătorită în *Ceruri. Dumnezeu Tatăl* care la zidirea lumii privind lucrurile și ființele create s'a bucurat că erau bune, a privit cu multă plăcere și bucurie asupra acestui copilăș, făptura cea mai desăvârșită pământească care este mai cinstită decât Heruvimii, și fără asemănare mai slăvită decât Serafimii. — Și *Dumnezeu-Fiul*, care din vecinicie s'a hotărât să măntuiască neamul omenesc, să fie mijlocitorul nostru, Care din vecinicie s'a oferit să ia asupra Sa sarcina păcatelor noastre,

să ștergă cu sângele Său osânda noastră, ce bucurie o fi simțit în ziua Nașterii sf. Fecioare, că a sosit plinirea timpului, că dorința Lui este aproape de împlinire, că s'a născut ființa omenească din care Fiul lui Dumnezeu cel unul născut să ia trup omenesc ca să aducă lumii Evanghelia și să săvârșească măntuirea pe Golgota. — Impreună s'a bucurat *Duhul Sfânt*, căci prin harul Sfântului Duh preacurata Fecioară avea să devie vasul cel ales și sfânt, prin lucrarea Sfântului Duh avea să se zămislească Dumnezeu-Fiul din Sf. Fecioară.

Sfânta Treime privia cu bunăvoință, dragoste și plăcere asupra copilului minunate a drepților Ioachim și Ana, și Cerul răsuna de cântările de slavă ale cetelor îngerești.

Dar și în *adâncuri* unde sufletele drepților Legii Vechi așteptau măntuirea, Nașterea Sf. Fecioare a adus bucurie. La Nașterea Maicei Domnului a licărit o rază de lumină în acel loc de întunec, s'au ivit zorile măntuirii. *Adam și Eva* s'au bucurat că s'a născut acea femeie de care înșălătorul nu va avea parte, femeia din care se va naște Cel ce va zdrobi capul șarpelui. S'a bucurat *Noe*, zărind corabia vie în care va veni Mântuitorul. *Avram* care doria să vadă ziua Mântuitorului (In. 8. 56.) a văzut ființa prin care trebuia să vină binecuvântarea tuturor popoarelor, *Iacov* a zărit scara cea adevărată pe care se coboară Fiul lui Dumnezeu ca să ne ridice la cer, *Moisi* a zărit rugul în flacăra cerească din care vorbește Dumnezeu și înțelege că această Fecioară va concepe focolul dumnezeesc, *toți proorocii* săltau cu duhul că se apropie împlinirea prorociilor dumnezești.

Viața Maicei Domnului e plină de evenimente minunate. Când în vârstă de trei ani drepții Ioachim și Ana o închină templului, arhiereul mânat de Duhul Sfânt o duce până în Sfânta Sfintelor unde numai arhiereului iudeu era iertat să între, și aceasta numai o singură dată în an, în ziua împăcării.

Pe lângă templu, în societatea femeilor evlavioase, Maria a petrecut copilăria ei, adâncindu-se în

cetirea sfintei Scripturi. După moarțea părinților, ea se logodește cu dreptul Iosif și petrece în Nazaretul Galileii.

Aici i se arată sfintei Fecioare Arhanghelul Gavriil și o înștiințează, că ea este cea aleasă dintre femeii, să fie Maica Mântuitorului „*că Duhul Sfânt se va pogori peste ea și puterea celui Preainalt o va umbri*” (Lc. 1.35). Cu umilință și plină de credință Maria răspunde solului ceresc. *Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău*. Aflând Sf. Fecioară dela Arhanghel că rudenția ei Elisaveta, soția preotului Zaharie, va avea un fiu, ea a mers să viziteze pe Elisaveta.

Întâlnirea între aceste două femei sfinte, este de o însemnătate covârșitoare. Copila Maria se închină venerabilei preuteze Elisaveta. Aceasta inspirată de Duhul Sfânt cunoaște că în fața ei stă Maica Domnului, cunoaște taina ce a împărtășit Mariei Arhanghelul, cunoaște cu câtă credință și umilință sf. Fecioară a primit înștiințarea solului ceresc.

„*Cum a auzit Elisaveta urarea Mariei*” — spune Evanghelistul Luca (1.41 și urm.) — *„i-a săltat pruncul în pântece și Elisaveta s'a umplut de Duhul Sfânt. Ea a strigat cu glas mare și a zis: Binecuvântată ești Tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelei Tău. Și de unde mie aceasta, ca să vie Maica Domnului meu la mine? Că iată, cum fu glasul închinării tale în urechile mele, săltat-a pruncul de bucurie în pântecele meu. Fericită este cea ce a crezut că se vor împlini cele zise ei dela Domnul*”.

Elisaveta este deci cea dintâi care — luminată de Duhul Sfânt — o numește pe sf. Fecioara Maria „*Maica Domnului*”. Ea o ferește că a crezut ce i-a vestit solul ceresc, ea se arată cunoscătoare a tainei celei mari și preamărește pe Maica Domnului cu cuvintele „*Binecuvântată ești Tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelei Tău*”.

În mijlocul Edenului Domnul a așezat pomul vieții (gen. 2.9), cu darul ca cine va gusta din rodul acestui pom, să trăiască în veci (I Moisi 3.22). Rodul binecuvântat al trupului fecioresc este *Iisus Hristos*, care ni se dă spre mâncare în sf. Euharistie. Cine mănâncă din acest rod nu moare, ci are viață vecinică.

„*O Maică Sfântă, vișa cea adevărată care pe rodul vieții l-ai purtat... Raiule preasfânt din Eden, pom de viață purtător care aduci rod prea frumos și prea dulce măr cu bun miros... Bucură-Te pom cu bună umbră, Fecioară Doamnă, dintru care toți culegem roade, pe care rod cei ce-l mănâncă se bucură și nu mor*”¹⁾.

Iisus Hristos este lumina (Ion 8.12), iar Tu, Sfântă Fecioară ești cu adevărat „*Maica luminii*”, pe care cu cântări Te ferim.

La cuvintele Elisavetei, sf. Fecioară răspunde cu un imn, imnul Mariei (Lc. 1.46-55).

„*Mărește, sufletul meu, pe Domnul, și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei sale. Căci iată, de acum mă vor ferici toate neamurile*”. Cu aceste cuvinte începe imnul, cuvinte cari exprimă fericirea de care e pătrunsă Maica Domnului. Ea mărturisește cu umilință, că Domnul a căutat spre smerenia roabei sale, dar îndată adaugă că „*de acum mă vor ferici toate neamurile*”. Cu privire la persoana ei, Maria vorbește cu umilință, dar când e vorba de chemarea ei ca Maică a lui Dumnezeu, ea vestește cu însuflețire că „*de acum mă vor ferici toate neamurile*”.

Ea vestește puterea și îndurarea lui Dumnezeu: „*Că mi-a făcut mie mărire Cel puternic, și sfânt numele Lui. Și mila Lui din neam în neam spre cei ce se tem de El*” (v. 49 și 50). Ea prezice lucrările Mântuitorului: „*Făcut-a tărie cu brațul Său, risipit-a pe cei mândrii și cugetul inimii lor, pogorât-a pe cei puternici de pe scaune și a înălțat pe cei smeriți. Pre cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pre cei bogați i-a scos afară deșerți*”, (v. 51-59) și mărturisește că s'au împlinit făgăduințele mesianice: *Venit-a în ajutorul robului Său Israil, căci Și-a adus aminte de mila Sa, precum a grăit părinților noștri, lui Avram și seminției lui până în veac*” (v. 54-55).

După trei luni, Maica Domnului s'a întors la Nazaret. Vestea ce i-a adus arhanghelul, Sfânta Fecioară a păstrat în sufletul ei ca o taină s'ântă. Ea n'a voit să o divulge. Bunul simț a oprit-o să vorbească cuiva despre această revărsare a darului. Lucruri sfinte se profanează dacă le facem obiect al discuțiilor noastre: Elisaveta a cunoscut această taină mântuitoare prin inspirație dela Duhul sfânt, iar lui Iosif i-a descoperit-o un înger (Mt. 1.21).

La împlinirea timpului Maria și Iosif au călătorit la Vitleem, și aici într'o peșteră, staul de vite necuvântătoare, se naște Cuvântul lui Dumnezeu, dumnezeescul prunc — potrivit proorocirii lui Michea că Mesia se va naște în Vitleemul Iudeii (5.2).

Un înger vestește păstorilor de pe imașul Vitleemului nașterea Mântuitorului, cântări îngerești răsună din cer, păstorii grăbesc la peșteră, se închină pruncului, și povestesc arătările minunate de îngeri, — iar Maria cu nădejdi cerești și fericire de maică păstrează cuvintele lor în sufletul Ei fecioresc (Lc. 2.19).

La 40 zile ea aduce pruncul la templu, supunându-se întru toate legii lui Moisi (Lc. 2.22-38). Dreptul Simion și prorocița Ana mărturisesc, că pruncul Iisus este Mântuitorul cel așteptat. Maria ascultă cu atenție cuvintele lor, aude prevestirea lui Simion, că sufletul ei va fi străpuns de sabie, și le păstrează toate aceste cuvinte în inima ei.

¹⁾Efrem Sivul, Rugăciuni către Născătoarea de Dumnezeu

În gândul nostru putem vedea cum sf. Fecioară grijește de dumnezeescul prunc. Ea îl alăptează, ea veghează la leagănul Lui, și gânduri sfinte îi agită sufletul. Cuvintele arhanghelului, cuvintele Elisavetei, ale dreptului Simion și prorociței Ana, cuvintele păstorilor, toate aceste preocupă sufletul Mariei când ea veghează la leagănul pruncului dumnezeesc. Gândul ei zboară înapoi cu veacuri și se oprește la prezicerile prorocilor... Pătrunsă de fericire cerească, ea cu smerenie își sărută copilășul, și cu lacrimi slăvește puterea și mila lui Dumnezeu.

Ea simte demnitatea ei de „Născătoare de Dumnezeu”, știe că a fost însărcinată dela Duhul Sfânt, și cu sfințenie își păstrează fecioria, fiind „*cea plină de dar*”, cea „*binecuvântată între femei*”. Dacă prorocița Ana a trăit cu bărbatul ei șapte ani din fecioria ei, (Lc. 2.³⁶) Sfânta Fecioara Maria, fiind Maica Domnului și Născătoare de Dumnezeu, nu voiește nici decum să-și pângărească fecioria prin nașterea altor copii zămislîți din poftă bărbătească. Ea rămâne pu rura Fecioară preacurată.

„O sfântă Fecioară! Unul născut Fiul Tău se veselește de cererile Tale. Tu-ai slujit Lui la nașterea cea negrăită. De aceea El se bucură de rugăciunile Tale care pe unul din Treime negrăit ai născut. Tu ai cu ce să-L îndupleci. Ai mâinile cu care negrăit L-ai purtat, ai pieptul cu care L-ai alăptat. De scutece adă-l aminte și de cea din pruncie creștere. Că îndatorit îl ai pe cel ce a zis: Cînsteste pe fatăl tău și pe mama ta. Și cu mult mai vărtos cela ce între robi a se număra a voit, va păzi darul și porunca Sa cătră Tine ceea ce l-ai slujit Lui la naștere spre izbăvire... Tu ai șters toată lacrima dela toată fața pământului, tu ai umplut zidirea cu tot felul de binefaceri, pe cele cerești le-ai înveselit, cele pământești le-ai mântuit, zidirea o ai împăcat, pe Ziditor l-ai milostivit, pe îngeri i-ai plecat, pe oameni i-ai înălțat... Tu încuitorile Raiului le-ai deschis... Tu cu Fiul Tău și Dumnezeu ne ai împrietenit... De Tine se bucură toată zidirea. După Mângăietorul ești altă Mângăietoare, după Mântuitorul Tu ești mijlocitoare a toată lumea!”¹

După ce Sfânta Fecioară se întoarse din Ierusalim unde a adus jertfa prescrisă de legea lui Moisi, ea locui cu pruncul într-o casă din Vifleem. În acea casă au intrat magii, s'au închinat pruncului dumnezeesc, și deschizându-și visteriile lor au adus daruri: aur și tămăie și smirna (Mt. 2.¹¹).

Dar nici Maica Domnului n'a fost cruțată de grije de mamă. Irod, crudul rege, căuta să omoare pruncul. La porunca lui Dumnezeu Iosif luă pruncul și pe maica Lui noaptea, și fugi în Egipt. Călătoria era lungă și grea. Temându-se că vor fi urmăriți de soldații lui Irod, ei ocoleau drumul obicinuit și înaintau în voia Dom-

nului prin deșerturi. Era o grea încercare pentru inima de mamă a preacuratei fecioare.

După moartea lui Irod, Iosif luând știre dela Domnul se întoarse cu pruncul și Maica Domnului la Nazaret (Mt. 2.²³).

Când tânărul Iisus în vârstă de 12 ani se pierdu din ochii Mariei în mulțimea poporului sosit în Ierusalim de Paști, Sfânta Fecioară împreună cu Iosif L-au căutat cu multă îngrijorare timp de trei zile, până ce L-au găsit în templu discutând cu învățații poporului iudeu. „*De ce m'ați căutat*” — le-a zis lor Iisus — „*au nu știați că trebuie să fiu în casa Tatălui Meu?*” (Lc. 2.⁴⁹).

După moartea dreptului Iosif, Maica Domnului rămâne singura ocrotitoare a lui Iisus.

Ea este convinsă că Iisus este Mântuitorul promis. Când Domnul începe a predica Evanghelia, Maica Domnului urmărește activitatea mântuitoare cu o atenție încordată. La nunta din Cana Galileii, Mântuitorul săvârșește prima minune rugat fiind de Maica Domnului.

Cum însă începe ura și dușmănia puternicilor cărturari și farisei în contra Domnului, inima de mamă a preacuratei Fecioare tremură de grije. Nu odată ea se gândește la cuvintele dreptului Simion „sufletul Tău va fi străpuns de sabie”.

Calea Domnului este însă calea lepădării de sine. El înfăptuește învățăturile Evangheliei Sale. Deoarece Iisus Hristos a zis: „*Celce iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic*” (Mt. 10.³⁷), Domnul își continuă lucrarea mântuitoare fără privire la grija și durerea Maicei Sale. Unica Lui țință este mântuirea neamului omenesc. Împlinirea voiei Tatălui Ceresc este scopul vieții Lui. În consecință Iisus Hristos declară că „*ori cine ar plini voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acesta îmi este fratele Meu, și soră și maică*” (Mt. 12.⁵⁰). Această înrudire sufletească stă mai pe sus decât cea trupească. Domnul nu poate privi ca rude decât pe acei, cari împlinesc voia Tatălui celui ceresc.

Când conflictul Domnului cu contrarii Săi a devenit atât de grav, încât fariseii se hotărâră să-L piardă, Maica Domnului împreună cu rudele lui Iisus căutau să-L scape din această primejdie (Mc. 3.^{21, 31}). Domnul îi refuză și își continuă activitatea Sa.

Sfânta Fecioară nu slăbește din dragostea ei de mamă. Această dragoste devine eroică când Mântuitorul e condamnat la moarte. Insoțită de mironosișe ea petrece pe Fiul ei până sus pe muntele Golgota. Nici furia mulțimei, nici ura arhierilor și sinedriștilor, nici brutalitatea ostașilor nu sunt în stare să o depărteze. Ea este martura chinurilor, sabia durerii străpunge sufletul ei, iar de pe cruce Mântuitorul o încredințează învățacelui Său iubit, sfântului apostol Ioan.

„*Iată fiul Tău, iată mama ta!*” (In. 19.²⁶⁻²⁷) sunt cuvintele cele din urmă pe cari Domnul le adresează Maicei Sale. Aceste cuvinte pun capăt blasfe-

¹) Eftrem Sirul. Din rugăciunile cătră Născătoarea de Dumnezeu.

miei, că Sf. Fecioară ar fi avut și alți copii afară de Iisus. Dacă Maica Domnului ar fi avut și alți copii — precum afirmă talmudul iudovesc și dușmanii credinții noastre — atunci legal aceștia trebuiau să grijască de ea, și n'ar fi avut nici un rost, ca Iisus să o predeie cu gură de moarte îngrijirii unui învățăcel străin.

Acel învățăcel — sf. Ion — a luat-o între ale sale (In. 19²⁷). În casa acestui învățăcel Maica Domnului a petrecut până la capătul vieții, luând parte la primele începuturi ale creștinismului (Fpt. 1¹⁴).

După fericita ei adormire, trupul fecioresc al Maice Domnului a fost înmormântat la poalele muntelui Maslinilor. Domnul însă n'a admis, ca trupul din care El s'a întrupat să fie dat putrejunii, ci din mormânt l-a luat la Sine în ceruri.

Locul unde a fost înmormântată preacurata Fecioară a rămas până în zilele noastre un loc venerat nu numai de creștini, ci chiar și de mohametani cari și ei cinstesc pe Maica Domnului.

Cu adevărat: *Pe tine te fericesc toate neamurile, Fecioară. Stăpână, de Dumnezeu Născătoare! Tu ești cea plină de dar, Tu ești Maică-Fecioară, plinirea prorociilor, care pe unul din Treime năgrăit L-ai născut, care în brațele tale L-ai purtat, care cu mâinile tale L-ai slujit. Tu ai îndatorit pe Cel ce a zis: Cinstește pe tot și pe maica ta! — Către tine grăbim și fie ne rugăm: Milostivă Maică a milostivului Dumnezeu, miluește-ne pe noi robii tăi și primește-ne sub acoperământul tău cel sfințit.*

Scrisori către învățători.

De Dr. Grigorie Comșa Episcopul Aradului

Scrisoarea a doua.

Învățătorul și concepția creștină a vieții.

Rol distins au mulți învățători români în reprezentarea ritmului sfânt și înțelept, de altă dată, al sufletului nostru. E vorba de ritmul disciplinei religioase al sufletului tradițional, în serviciul cărui se găsesc cei mai mulți învățători. Unii, de sigur, mai mult instinctiv se găsesc în serviciul acestui suflet tradițional, mlresmuit de învățăturile și actele sfinte ale Bisericii.

De aceea noi suntem profund doritori, ca fiecare dascăl român să se găsească în mod cu totul conștient în serviciul concepției creștine a vieții. Dorim ca învățătorul să fie deplin convins de necesitatea normelor și principiilor de viață creștine, pentruca apoi aceste principii și concepții creștine să formeze dreptarul fap-

telor zilnice nu numai pentru el, ci pentru cei supuși îndrumării lui ca învățător.

Concepția creștină a vieții pornește dela ideea, că Dumnezeu ne socotește pe noi ca fii ai săi și ca atari ne-a trimis pe Fiul său în lume, ca să ne învețe, să ne arate principiile, după cari să trăim. Apostolul, care se citește în ziua întâia a Nașterii Domnului, arată lămurit: „Când a venit plinirea vremii, a trimis Dumnezeu pe Fiul său, cel născut din femei, care s'a făcut sub lege, ca pe cel de sub lege să-l răscumpere, ca să luăm moștenirea filască. Iar fiindcă sunteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului său în inimile voastre care strigă: Ava, Părinte. Pentru aceea nu mai ești rob, ci fiu, iar de ești fiu, și moștenitor lui Dumnezeu prin Iisus Hristos“.

Din acest text se vede, că prin venirea Duhului lui Hristos, — o altă viață a venit în lume: cea a fiilor lui Dumnezeu. Precum deci un fiu ascultă de tatăl său, așa trebuie să asculte omul de Dumnezeu.

În chip cu totul minunat zugrăvește această ascultare Mântuitorul Iisus Hristos, când zice: „De nu vă veți întoarce și să vă faceți ca pruncii, nu veți intra întru împărăția cerurilor!“ (Matei 18 v. 3).

Pruncii sunt sinceri, au încredere, se lasă în voia altora. Cine știea mai bine acest adevăr, decât Fiul lui Dumnezeu? Cine cunoaște mai bine apoi psihologia copilului? D-voastră, învățătorii, vedeți că însuși Fiul lui Dumnezeu compară cu situația unui copil, atitudinea pe care trebuie să o aibă omul față de Dumnezeu. Un copil, orice ar face el, chiar dacă ziua întreagă s'ar juca în stradă, seara tot în brațele mamei sale aleargă. Când el se teme de ceva, când are oare-care temere față de o persoană streină, se retrage în brațele părinților săi!!

Ei bine, după chipul acestei încrederi filiale către părintii trupești, se cere unui creștin, ca el să se încreadă în bunătatea lui Dumnezeu, să primească fără ezitare adevărurile descoperite prin Dumnezeu și să le urmeze! Și de ce să primească, se urmeze adevărurile acestea? De ce să fie inimile lutoarse spre Dumnezeu și să umble după rânduielele lui? (III. Împărați 8 v. 62). Pentru că învățătura lui Hristos și disciplina lui morală, sunt cele mai superioare, grația Lui este cea mai binefăcătoare de curgând din sfintele taine. El nu înspăimântă prin violență și brutalitate, ci El atrage priă dulceață divină: „Lăsați pruncii să vie la mine! În

Domnul zice aceste cuvinte pentru aceleași motive, pentru cari a cerut tuturor să fie

ca pruncii! Adică cere, tuturor să fie curăți la inimă ca pruncii, să fie cu încredere în iubirea lui Dumnezeu ca și copiii în iubirea părinților și să urmeze căile lui Dumnezeu precum copiii urmează calea părinților.

Domnul pretinde tuturor să-i urmeze Lui cu nevinovăția pruncilor, ca cei răi să părăsească viața rea, necurăția, vrăjba, zavistia, înverșunarea, pizma, beția, și alte asemenea rele, care sunt împotriva Duhului Fiului lui Dumnezeu.

Iată dar, dragii mei învățători, că dacă vom o viață adevărată, trebuie să ascultăm de Dumnezeu. Cu alte cuvinte, concepția creștină a vieții este singura cale a educației adevărate sau calea virtuții. Și ca să vedeți, că și noi slujitorii Altarelor urmărim mișcarea pedagogică, iată vă spunem aici, că și marele pedagog englez John Locke este de acord cu noi: „Virtutea așa dar și numai virtutea este singurul scop de preț, la care totul trebuie raportat în ale educației”. Pedagogul Locke dă și definiția virtuții: „Se înțelege prin virtute acțiunea coresponsătoare voinței lui Dumnezeu sau prescripțiilor sale, și acesta este adevăratul și singurul criteriu al virtuții, dacă prin aceasta înțelegem aceea ce potrivit naturii sale este drept și bun” (vezi: C. Narly: „Patru mari educatori” p. 46-47).

Aderenți ai concepției creștine de viață sunt cei mai mulți învățători români, și departe este de ei trufia naivă a științei omenești, care are atâtea desamăgiri. Cei mai fericiți vor fi înșii când nici unul dintre ei nu va lucra împotriva concepției creștine a vieții. Eu le doresc tuturor o viață plină de roduri frumoase.

Doresc, dragi învățători, să vă ajute Dumnezeu a lumina cărările vieții mlădițelor tinere ale neamului, dându-vă totdeauna că lucrați după planul lui Dumnezeu.

Marele matematician Ampère, în lucrările sale științifice întrebunța numai un ochiu, iar celalalt și-l acoperea cu mâna stângă. Cercetându-l odată un alt om de știință, acesta s'a mirat că Ampère își acoperise ochiul stâng cu mâna și privea numai cu ochiul drept la calculele sale! Doritor fiind acel savant să știe pricina acestei atitudini, Ampère îi spuse: „Cu ochiul drept examinez de aproape calculele mele, iar cu ochiul stâng, caut să pătrund în planurile lui Dumnezeu, care mărește puterea minții mele”!

Lăsați mintea și inima voastră să se pătrundă de lumina divină și veți simți în vol îndemnuri bune și avânt creator spre realizarea scopurilor ideale ale vieții. Căutați colabora-

rea cu preoții mei și veți avea inima lor și veți fi fericiți văzând, că prin frățească colaborare puneți în slujba neamului puterile cari cârmuiesc viața.

Fiți siguri că noi, slujitorii sfintelor Altare, vom ruga pe Dumnezeu din inimă curată să călăuzească pașii învățătorilor și preoților spre acelaș ideal, care să trezească puterile latente ale sufletelor românești, spre desfășurarea idealului de viață propovăduit de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Dumineca Ortodoxiei în eparhia Aradului.

Dumineca ortodoxiei pătrunde tot mai în adânc conștiința creștinilor noștri. După indicațiile date de P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, aceasta Duminică a fost sărbătorită cu pietate și cu pompa cuvenită atât în orașul Arad, Timișoara, Lipova etc. cât și în întreaga eparhie.

În toate bisericile noastre preoțimea, a evocat biruința strălucită a creștinismului, în lupta cea mare pentru icoanele sfinte.

La începutul veacului al VIII-lea, împăratul Leon Isaurul într'un moment de rătăcire, a declanșat un războiu cu urmări dureroase, prigoaniri și execuții a ținut mai bine de una sută de ani. La aceste lupte, istoria înregistrează cu satisfacție numele a două femei, împărătesele Irina și Teodora, atribuind acestei din urmă chiar meritul restabilirii cultului pentru icoane. În sinodul al VII-lea ecumenic din 787 s'a stabilit doctrina ortodoxă, că este plăcut lui Dumnezeu să cinșim icoanele. Biserica a hotărât, ca biruința aceasta să se prăznuiască an de an în Dumineca ortodoxiei, adică în Dumineca întâi din postul sf. Paști.

Pentru noi românii ardeleni, Dumineca ortodoxiei are o însemnătate specială, pentru că în anul 1933, în aceasta Duminică a luat ființă în Cluj, în cadrul unor manifestații religioase și naționale mari, „Frăția Ortodoxă română.” Ea s'a născut din necesitatea unui ideal mai înalt care să călăuzească toate acțiunile neamului românesc, spre progres și înălțare.

În catedrala din Arad, sf. liturgie a fost oficiată de părintele protopop T. Vățlanu, asistat de 2 preoți și un diacon.

Au participat P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, Societatea ortodoxă a femeilor române din Arad, în frunte cu prezidenta dna Dr. E. Popovici, membrii Frăției ortodoxe în număr frumos și alt public numeros. Răspunsurile liturgice au fost cântate de corul gimnaziului Iosif Vulcan, condus cu dibăcie de profesorul N. Băru.

La priceasnă a vorbit cu mult avânt despre istoricul și însemnătatea zilei, părintele Florea Codreanu. Dela catedrală, publicul a plecat la Palatul Cultural s'asculte conferința edificatoare a dlui procuror Lungulescu dela Timișoara.

Di procuror I. N. Lungulescu despre „Energia spirituală”

Societatea ortodoxă națională a femeilor române din Arad a oferit publicului din Arad prilejul să asculte în ziua de 25 Februarie a. c., Dumineca ortodoxiei, conferința de înaltă concepție religioasă creștină a dlui I. N. Lungulescu, procuror la Curtea de Apel din Timișoara, cu subiectul „Energia spirituală”. Fără nici o exagerare putem să afirmăm, că dl Lungulescu este unul dintre cei mai distinși conferențieri, pe cari i-a ascultat publicul arădan în sala Palatului Cultural, cucerind dela primele cuvinte rostite inimile și lăsând urme neșterse în sufletul ascultătorilor, cari au umplut sala până la ultimul loc.

Conferința și-a început-o cu câteva cuvinte elogiase adresate Prea Sfințitului Episcop Grigorie, chiriarhul, care prin activitatea sa, ce nu cunoaște oboseală, adâncește în sufletele păstorilor concepția spirituală creștină ortodoxă. Apoi după ce mulțumește conducerii Societății ortodoxe naționale a Femeilor române din Arad pentru prilejul oferit de a-și expune păreriile sale despre concepția spirituală a vieții, trece la dezvoltarea subiectului conferinței. În cele următoare reproducem pe scurt ideile dezvoltate.

În secolul XIX se generalizase concepția materialistă a vieții, care reduce totul la materie, tăgăduind existența unei vieți spirituale mai presus de materie și în prima linie negând existența sufletului omenesc. După cum viața în genere este produsul materiei, astfel și fenomenele intelectuale, ideile, gândurile și simțămintele nu sunt altceva decât produse fiziologice secrețiunii ale creierului, la fel ca și secrețiunile celorlalte organe ale corpului omenesc.

Conferențiarul arată apoi principalele argumente ale materialismului, pe cari însă le combate și evidențiază nețemeinicia lor. Materialismul își scoate argumentele sale de căpetenie din știința anatomiei creierului omenesc, din știința fiziologiei precum și a patologiei mentale.

Între facultățile spirituale, între inteligență și constituția creierului ar exista o strânsă legătură. Cu cât e mai mare cantitatea de materie a creierului și cu cât mai multe și mai dezvoltate sunt circumvoluțiile creierului, cu atât este mai dezvoltată și inteligența atât la animale, cât și la om.

Conferențiarul însă dovedește cu o mulțime de exemple nețemeinicia acestei teorii. Astfel creierul Englezilor în general cântărește mai puțin decât al

Negrilor sau Eschimoșilor. Creierul lui Cuvier a fost foarte mare, dar s'au găsit oameni foarte puțin inteligenți, cari au avut un creier tot atât de mare. Creierul șoarecilor și al pasărilor în comparație cu greutatea corpului lor e mai mare decât al oamenilor și totuși cine ar putea să afirme că șoarecii sau pasările sunt mai inteligente decât oamenii.

În privința circumvoluțiilor creierului și adâncimii lor s'a constatat că măgarul, boul și berbecul e mai favorizat de soartă decât câinele și chiar decât omul. Dar cine ar cuteza să afirme, că indivizii din trinitatea măgarului, boului și berbecului ar fi mai inteligenți decât câinele?

Al doilea argument materialismul și-l scoate din fiziologie. Sufletul nu ar fi altceva decât o funcțiune a creierului, fiindcă s'a constatat că diversele acțiuni sufletești, precum și mișcarea, vorbirea și scrierea se localizează la anumite regiuni din creier. Dacă una din aceste regiuni sunt eliminate, nici acțiunea spirituală corespunzătoare nu se mai poate produce. Experiența însă dovedește contrarul. Mai ales războiul mondial a produs nenumărate cazuri, prin cari se răstoarnă și această teorie a materialismului.

În fine materialismul se referă la patologia mentală, afirmând că boalele mentale au drept cauză o leziune sau dezvoltare anormală a creierului. Dar și aici greșește materialismul, fiindcă s'au constatat numeroase cazuri de alienație fără nici o alterare a creierului. Apoi cum se explică momentele de luciditate la nebunii, cari au creierul lezat? Cum se explică logica alienațiilor, care deși de multe ori este o logică aparte sau bizară, dar totuși e logică?

Teoria materialistă nu ne poate da răspunsuri suficiente la aceste întrebări, pe când dacă admitem că creierul este numai un organ sau instrument al sufletului, totul se explică foarte ușor. Între creier și suflet avem același raport ca și între instrument și artist. Cu cât instrumentul e mai bun, cu atât și producțiunea artistului e mai perfectă. Dacă creierul se deteriorează, sufletul este împiedicat în manifestările sale. Dar nu trebuie să identificăm sufletul cu creierul precum nu confundăm nici artistul cu instrumentul său.

Materialismul, negând existența sufletului, nu poate deslega o mulțime de probleme psihologice: simțirea, voința, cugetarea, conștiința de sine etc. Deci sufletul nu poate fi un produs al materiei moarte, căci funcțiunile spirituale sunt cu mult superioare materiei și efectul nu poate fi superior cauzelor.

Conferențiarul își încheie expunerea printr'o apoteoză a spiritualității vieții sufletești, îndemnând pe toți și mai ales generația tânără spre o cât mai intensă viață spirituală creștină.

Am redat aici foarte pe scurt și în culori foarte palide conferința admirabilă și plină de viață a dlui Lungulescu. Pregătită foarte temeinic cu argumente

științifice, a făcut impresie deosebită asupra publicului și prin limbajul deosebit de ales și frumos, precum și prin elocința însuflețită, cu care a fost expusă.

Prea Sf. Sa Păr. Episcop, făcându-se ecoul simțămintelor publicului, a mulțumit în cuvinte călduroase conferențiarului pentru contribuția sa întru promovarea concepției religioase creștine. Această contribuție este cu atât mai prețioasă, cu cât este venită din partea unui laic cu situația socială ce o are dl. procuror Lungulescu dela Curtea de Apel din Timișoara.

În fine amintim, că conferința a fost încadrată în câteva cântări religioase executate în mod artistic de corul „Armonia” sub conducerea mălastră a dlui prof. Ioan Lipovan.

In atenția profesorilor de religie.

Ziarele ne aduc vestea, că concursurile societății „Tinerimea Română” din anul acesta vor fi consacrate viziilor originale și aspectul specific al sufletului românesc. Pe lângă o lucrare în legătură cu problema aeronauticii în România; pe lângă concursuri de coruri, instrumente, jocuri și costume naționale, — cercetășie și oină, — concursurile mai cuprind și două puncte, asupra cărora trebuie să-și oprească atenția îndeosebi profesorii de religie dela școlile secundare. Anume:

1. O lucrare de sinteză referitoare la cultura națională considerată ca tot unitar, cuprinzând îchegate armonios elemente de istorie, literatură și credință strămoșească, — și

2. O lucrare în legătură cu convingerile și viața morală a tineretului universitar și liceal cursul superior, din care să se vadă cum privește acesta lucrurile în mijlocul crizei morale și sociale în care ne zbatem.

Iată două mari semne de întrebare, după cari vor trebui să răspundă nu numai elevii, ci și conștiința profesorilor lor și duhovnicii mai ales.

Va fi o spovedanie care va fi cu atât mai sinceră și mai reală, cu cât studenților și elevilor li se vor deschide ochii din vreme asupra problemelor pe cari sunt chemați să le expună, să le judece și să le sancționeze.

Să nu se uite că profesorii de filosofie dela noi au cerut cu o făloasă nesocotire a religiei, ca ei să facă educația morală a tineretului.

Din lucrările cari se vor prezenta la concursurile „Tinerimii Române” se va putea constata dacă nu direct cel puțin indirect, că filosofia, care vrea să oblicuiască tinerimea cu toate moralele (și efectiv cu nici una), sau ortodoxia este chemată, ca să continue și

să desăvârșească moralitatea și spiritualitatea națiunii noastre.

Profesorii de religie au vreme să-și pregătească elevii pentru mărturisirea ce va să vie. Pot ținea conferințe și lucrări pregătitoare în vederea concursului. Au prilejul binevenit să pună în mâna tineretului școlar cartea P. Sfințitului Episcop Grigorie „Tineretul Român”, din care să se pregătească pentru examenul de conștiință ce-l așteaptă.

Căci numai cu elevi pregătiți serios, se fac examene strălucite, fie că suntem în școală fie că... vom merge la concursurile „Tinerimii Române”.

Visarion.

Preoți hirotoniți în anul 1933.

În anul 1933 P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a binevoit a hirotoni întru preoți, pe următorii clerici:

1.	In 26 Ian.	pe Tib. Iercoșan	pt. parohia	Pâncota
2.	" 27 "	" "	Cor. David	" " Pișchia
3.	" 25 Iunie	" Ștef. Vasilescu	" "	Periam
4.	" 27 "	" Gh. Barbă	" "	Pauliș
5.	" 28 "	" Gh. Balta	" "	Covăsinț
6.	" 29 "	" Gh. Luca	" "	Cluganul
7.	" 4 Aug.	" Ioan Șișu	" "	Ierșic
8.	" 10 Sept.	" Simion Turcu	" "	Labășinț
9.	" 1 Oct.	" Sofr. Ternicean	" "	Vânători
10.	" 8 Nov.	" Dim. Anghel	" "	Călăcea
11.	" 14 Nov.	" Horea Vișoiu	" "	Ghiroac
12.	" 2 Dec.	" Grigorie Vancu	" "	Igrăș
13.	" 3 Dec.	" Teodor Lucaci	" "	Păiușeni
14.	" 21 Dec.	" Valer Sepi,	" "	Col. Crășan
- Timișoara

Întru diaconi au fost sfințiți Dumitru Dărău și Pavel Morariu.

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat Duminecă noaptea în 25 Februarie a. c. la București, pentru a rezolva mai multe cauze de interes bisericesc.

Logodnă. D-șoara Anuța Babeu, fiica preotului Lazar Babeu din Becicherecul-mic, s'a logodit cu tinerul Petru Gruța din Vinga notar diplomat și licențiat în drept.

Sincere felicitări.

Cetiți și răspândiți:

»Biserica și Școala«

Nr. 1705/1934.

Ordin Circular.

Tuturor Prea Cucernicilor Protopresbiteri și Cucernicilor Preoți din Eparhia ort. rom. a Aradului.

Lichidarea salariilor preoțești pe luna Martie 1934 se face pendentă la plățirea impozitelor către Stat (agricol, clădiri, profesional și global) pe trimestrul Ianuarie-Martie 1934.

În consecință invităm pe Prea Cucernicii Părinți Protopresbiteri și pe Cucernicii Părinți Preoți, a se acomoda strict dispozițiilor cuprinse în ordinul circular Nr. 3644/1933 apărut în organul eparhial „Biserica și Școala” Nr. 22 din 28 Mai 1933.

Chitanțele despre achitarea impozitelor către Stat menționate mai sus, pentru trimestrul Ianuarie-Martie 1934 se vor înainta prin oficiile protopresbiterale Consiliului nostru eparhial cel mult până la 20 Martie 1934.

Arad, 1 Martie 1934.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Nr. 1705/1934.

Ordin Circular.

Tuturor Prea Cucernicilor Protopresbiteri și Cucernicilor Preoți din Eparhia ort. rom. a Aradului.

Lichidarea salariilor preoțești pe luna Martie 1934 se face pendentă de plățirea impozitelor către Stat (agricol, clădiri, profesional și global) pe trimestrul Ianuarie—Martie 1934.

În consecință invităm pe Prea Cucernicii Părinți Protopresbiteri și pe Cucernicii Părinți Preoți, a se acomoda strict dispozițiilor cuprinse în ordinul circular Nr. 3644/1933 apărut în organul eparhial „Biserica și Școala” Nr. 22 din 28 Mai 1933.

Chitanțele despre achitarea impozitelor către Stat menționate mai sus, pentru trimestrul Ianuarie—Martie 1934 se vor înainta prin oficiile protopresbiterale Consiliului nostru eparhial, cel mult până la 20 Martie 1934.

Arad, 1 Martie 1934.

*Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.***AVIZ.**

Sf. Episcopie a Romanului dorind a-și mări colecția de scrieri teologice, roagă foarte călduros pe CC. părinți și domnii autori de lucrări privitoare la

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

orice chestiuni teologice ori bisericești, să binevoiască a le înainta pe adresa de mai sus.

Acelor dintre Domniile Lor care nu sunt în situația de a le putea dăru, să binevoiască a arăta acest lucru, urmând a li se achita de noi costul în cursul anului financiar 1934—35.

Insistăm mai cu seamă de a ni se înainta lucrări, cari nu mai circulă în comerțul de librărie.

Nr. 842/1934.

Aviz.

Se aduce la obștească cunoștință, că a apărut la Tipografia Cărților Bisericești lucrarea „Carte de Istorie Bisericească ilustrată”, alcătuită de prof. Dr. I. Lupăș, membru al Academiei Române.

Cartea în formatul scrierilor literare, prezintă în formă accesibilă marelui public, prin capitole succinte și clare, prin aproape 100 clișee în text și numeroase planșe în culori, întreaga viață creștină în spectele ei esențiale. Ultimile aproape 200 pagini sunt consacrate istoriei Bisericii Române și abundă în ilustrații înfățișând locașurile noastre principale Mănăstirești. Catedralele importante, figuri vlădicești, faximile de cărți vechi, etc. Lucrarea se încheie printr'o culegere de poezii religioase din marii poeți. Costul ei este de 70 Lei.

Având în vedere importanța unei astfel de lucrări, merită să dea și marelui public cunoștințele elementare asupra trecutului Bisericii creștine și al Ortodoxiei românești, în baza aprecierii ce i-o facem și a recomandării și din partea Prea Ven. Consiliu Central Bisericesc, o recomandăm călduros, stăruiind să fie procurată pentru bibliotecile parohiale și protopopești, și de a fi răspândită cât mai mult în masele publicului nostru.

Arad, din șed. Cons. eparhial dela 16 Febr. 1934.

† Grigorie
Episcop**Aviz.**

Cucernicii Părinți, conducători de Oficii Parohiale, cari în toamna anului trecut, pentru anul economic 1933/1934, n'au putut esarinda sesia vacantă, ori redusă din comuna lor; îi invităm să facă esarindarea acum, în luna Martie, a. c. Procesele-verbale de licitațiune să-le înainteze Consiliului nostru Ep. pentru aprobare. Iar pentru sesiile esarindate pe anul ec. 1933/34 se înainteze contractele încheiate cu arândașii, provăzute cu clauza de achitare a impozitului proporțional și timbrate legal.

Pentru înregistrarea corectă a cauțiunilor și arânzilor ce ni se trimit; C. Părinți preoți sunt invitați a indica pe cuponul mandatului postal, numele fiecărui arândaș și suma trimisă.

*Consiliul Eparhial ort. rom. Arad*Red. responsabil : **Protopop SIMION STANA.**